

Venäjän talouskatsaus

ANALYYSIT | UUTISET | TILASTOT

Suomalais-Venäläinen kauppakamari & East Office of Finnish Industries
Maaliskuu 2017

ANALYYSIT

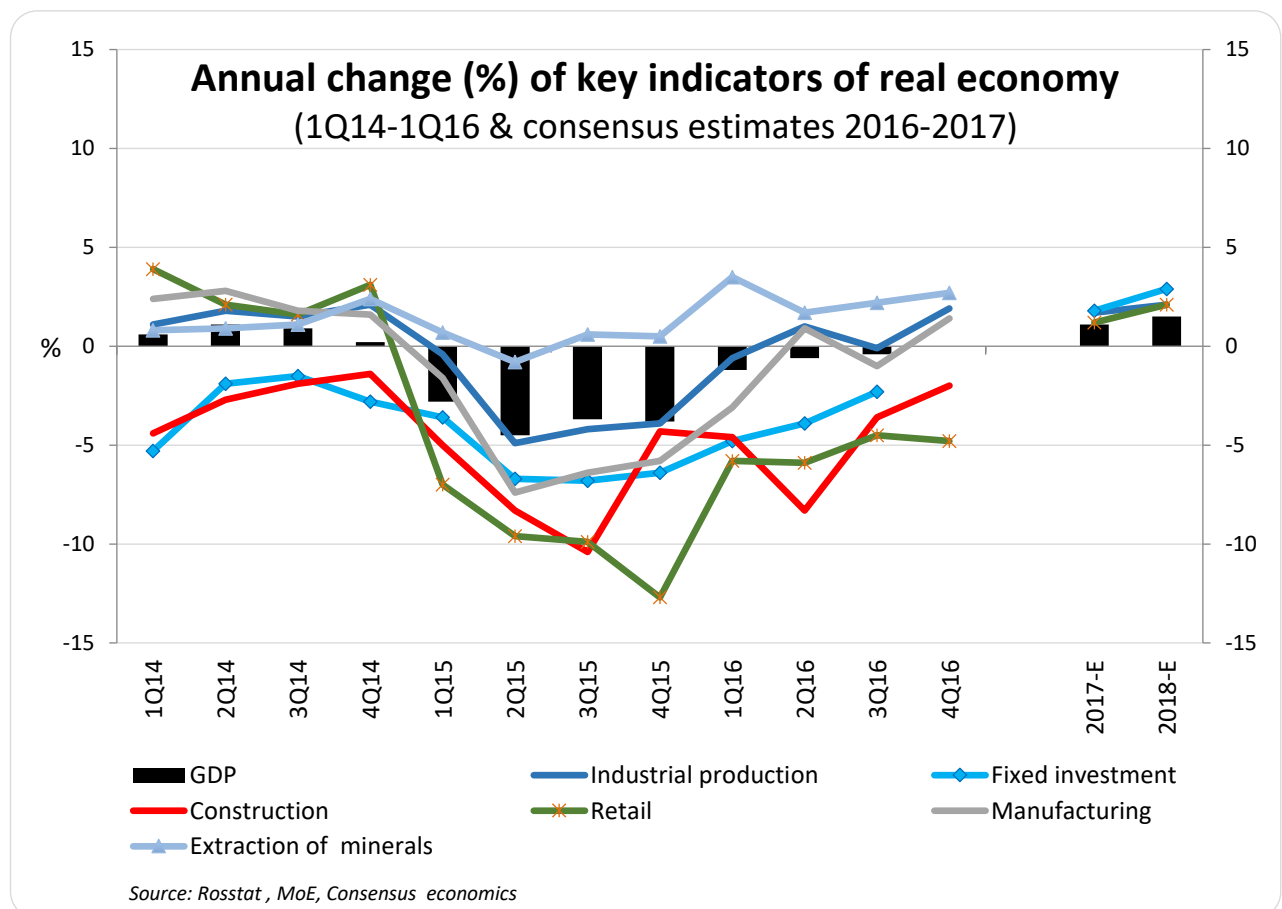
Taloustila

Lähes kaikki talouden indikaattorit jatkoivat positiivista kehitystä vuoden 2016 loppua kohden. Alustava tilastotieto koko vuoden BKT-kasvusta oli vain 0,2 prosenttia negatiivisella puolella, mistä tosin on pääasiassa kiittäminen öljyn hinnan suotuisaa kehitystä läpi vuoden, Brent-laadun hinnan käytyä alle 30 USD/bbl tammikuussa.

Raaka-aineriippuvuuden jatkuminen näkyy selkeästi reaalitalouden eri sektorien kasvuluvuissa: läpi talouden laskukauden raaka-aineiden tuotanto on lähes joka kvartaalilla jatkanut kasvuaan, vaikka maailmanmarkkinahinnat ovatkin vaihdelleet.

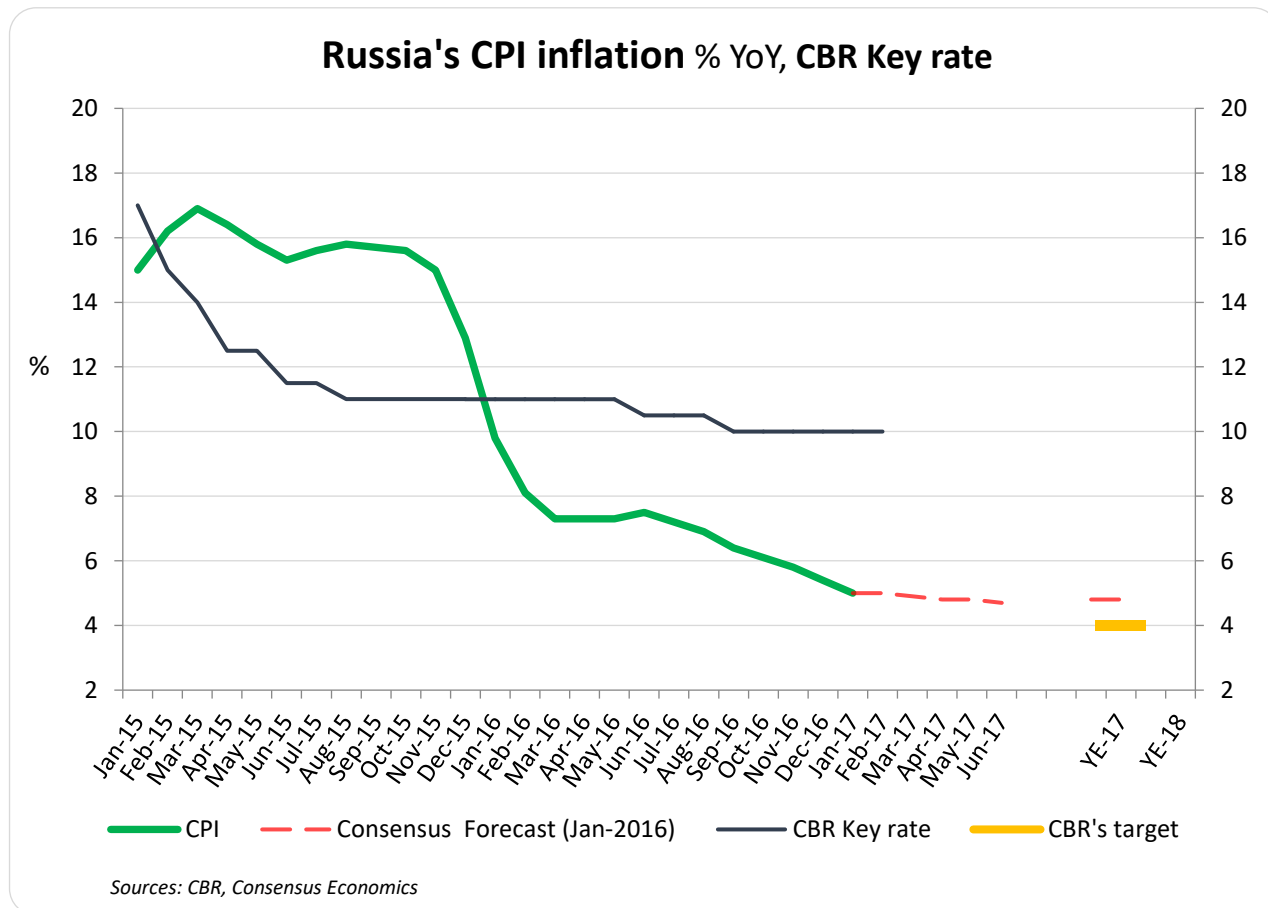
Vuodelle 2017 on jo syytä odottaa positiivisia kasvulukuja useimmilla mittareilla. Toisaalta on muistettava, että edellytyksiä voimakkaalle kasvulle ei juuri ole. Väestö ikääntyy ja tuotannolliset investoinnit ovat supistuneet jo vuosia. Rakenteellisia uudistuksia talouskasvun uudelleen käynnistämiseksi on suunniteltu, ja niitä odotetaan julkistettavaksi alkukesästä. Uudistusten kanssa kuitenkin pätee vanha viisaus siitä, että mitään ei ole tapahtunut ennen kuin jotain on tapahtunut, toisin sanoen kunnianhimoiset uudistusohjelmat ovat ennenkin jääneet Venäjällä suurelta osin toteuttamatta poliittisen tahdon puuttuessa.

Öljyn hinta tulee olemaan uudistusten toteutumisessa merkittävässä roolissa, sillä nykymuotoisen järjestelmän kestävyys perustuu pitkälti riittäviin valuuttatuloihin raaka-ainesektorin viennistä.

Inflaatio historiallisen matala

Kuluttajahinnat nousivat vuonna 2016 vain 5,4 prosenttia, mikä on nyky-Venäjän historian matalin inflaatioluku. Tästä on kiittäminen toisaalta keskuspankin määrätietoista inflaatiotavoitepolitiikkaa, toisaalta ruplan vahvistumista, yksityisen sekä julkisen kulutuksen hidastumista sekä ruoan hinnan nousua hillinnyttä erinomaista satoa.

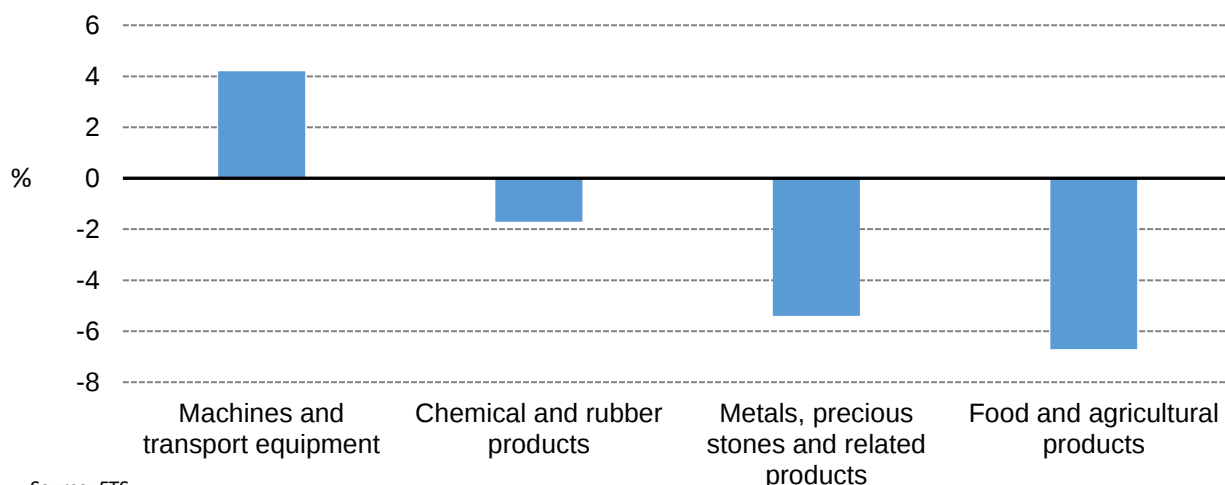
Mikäli inflaatio onnistutaan säilyttämään matalalla – virallinen tavoite on 4 prosenttia - on mahdollista, että tältä osin luottamusta talouteen alkaa syntyä. Inflaatio-odotukset ovat olleet korkealla, mutta ovat alkaneet hiljalleen loiventua osoituksena luottamuksen kasvusta.

Toisaalta riskit inflaation kiihtymisestä uudelleen ovat edelleen merkittävät: väestön tulokehitys tulee vuonna 2017 olemaan taas positiivinen, tukien yksityistä kulutusta ja lähestyvät vuoden 2018 maaliskuulle aikataulutetut presidentinvaalit voivat kannustaa lisäämään julkista kulutusta. Viime aikoina on myös kuulunut puheita paineesta heikentää vahvistunutta ruplan kurssia. Finanssiministeriö aloittikin valuutan osto-ohjelman, jonka yhtenä tarkoituksena voidaan nähdä olevan juuri ruplan heikentäminen ja täten valtion budjetin ruplamääräisten tulojen kasvattaminen sekä vientiteollisuuden etujen palveleminen.

Investoinnit palaamassa kasvuun pitkän laskun jälkeen

Vuodesta 2013 yhtäjaksoisesti supistuneiden investointien odotetaan palaavan kasvuun vuoden 2017 aikana. Ensimmäisiä merkkejä investointikysynnän elpymisestä on nähty jo Venäjän tuonnin rakenteessa: neljästä merkittävimmästä tuonnin erästä koneet ja laitteet olivat ainoa erä, joka kasvoi vuositasolla vuoden 2011 ensimmäisten yhdentoista kuukauden aikana.

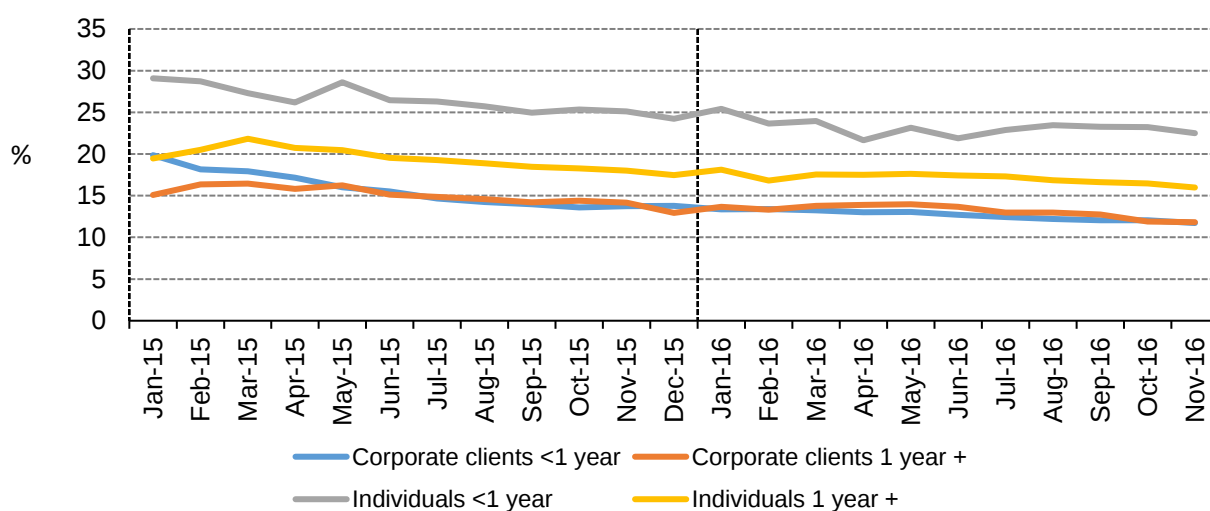
Change in Russian imports; Jan-Nov 2016, % y/y, Major categories

Mikäli korkotason lasku vielä suhteellisen alhaisen inflaation myötä kiihtyy, tulee tämäkin tukemaan investointien kehitystä. Hyvien pankkien likviditeettitilanne on yleisesti myös hyvä ja vielä vuosi sitten vallalla olleet puheet mahdollisesta pankkikriisistä ovat jonkin verran hiljenneet.

Korot ovat olleet hitaassa laskussa jo pitkään, mutta keskimääräinen korko yritysluotoille oli viimeisimmissäkin tilastoissa marraskuulta 2016 lähes 12 prosenttia. Tässä on kuitenkin muistettava, että luku on keskiarvo – huomattavasti alhaisempiakin korkoja saavat vakavaraiset suuret yritykset. Myös, vaikka inflaatio säilyisikin matalana, liiketoiminnan riskit Venäjällä vaativat rationaalisen pankin hinnoittelemaan lainansa verrattain korkealle.

Average interest rates on RUB dominated loans

UUTISET

TALOUS

Venäjän BKT kasvoi 0,8 prosenttia tammikuussa

Venäjän BKT kasvoi tammikuussa 0,8 prosenttia viime vuoden tammikuuhun verrattuna. Kausitasoitettu BKT kasvoi joulukuuhun verrattuna 0,3 prosenttia, pankin julkaisemasta tiedotteesta ilmenee. BKT:n kasvuun tammikuussa vaikuttivat erityisesti kaivannaisteollisuus, joka kasvoi 0,5 prosenttia.

Vedomosti/TD/3.3.2017

Moody's kohensi Venäjän luottoluokitusnäkymiä

Kansainvälinen luottoluokittaja Moody's on kohentanut Venäjän luottoluokitusennustettaan negatiivisesta vakaaksi. Kaksi muuta suurinta kansainvälistä luottoluokittajaa, eli Fitch ja S&P, kohensivat Venäjän luottoluokitusnäkymiä jo viime vuoden puolella. Venäjän finanssiministeri Anton Siluanovin mukaan luottoluokittajan päätös oli tervetullut. Siluanovin mukaan luottoluokitusnäkymien kohentaminen osoittaa, että Venäjä talous on pääsemässä yli taantumastaan.

TASS/TD/20.2.2017

Venäläisten reaalitulojen lasku kiihtyi viime vuonna

Venäläisten reaalitulot, eli pakollisten menojen jälkeen kulutukseen jäävien tulojen osuus, supistui viime vuonna jo kolmatta vuotta peräkkäin. Tilastolaitos Rosstatin mukaan reaalitulot putosivat viime vuonna 5,9 prosenttia. Vuonna 2015 reaalitulot pienenivät 3,2 prosenttia ja vuonna 2014 pudotusta kertyi 0,7 prosenttia. Venäläisten keskipalkka kasvoi viime vuonna 7,7 prosenttia ja oli viime vuonna 36 700 ruplaa, eli joulukuun kurssilla noin 560 euroa. Inflaatiokorjattu reaali-palkka kääntyi viime vuoden aikana lievään 0,6 prosentin kasvuun.

Republic.ru, Bofit/TD/26.1.2017

Ministeriö uskoo palkkojen kääntyvän tänä vuonna kasvuun

Venäjän työ- ja sosiaaliministeri Maksim Topilin uskoo palkkojen kääntyvän kasvuun tänä vuonna. Topilinin mukaan ministeriö ennustaa sekä nimellispalkkojen että reaali-palkkojen kasvua. Ministerin mukaan palkkojen kasvuun tulevat vaikuttamaan esimerkiksi valtionsektorin työntekijöiden palkankorotukset, joita tullaan toteuttamaan presidentti Putinin viime vuoden loppupuolella antaman määräyksen mukaisesti. Työttömyyden ei odoteta kasvavan merkittävästi tänä vuonna.

RG/TD/19.1.2017

Venäjän tilastovirasto vahvisti historiallisen alhaisen inflaation

Venäjän tilastovirasto Rosstat vahvisti aiemman ennakkotiedon, jonka mukaan inflaatio oli kuluvan vuoden lopussa 5,4 prosenttia. Kyseessä on historiallisen alhainen luku, sillä inflaatio ei vuoden lopussa ole koskaan ollut näin alhaalla. Vuoden 2015 joulukuussa inflaatio oli 12,9 prosenttia. Hintojen nousun hidastumisesta suuri osa tuli elintarvikkeista, sillä niiden hinnat nousivat enää 4,6 prosentilla noustuaan vuoden 2015 aikana 14 prosenttia.

BOFIT, Forbes, RBC/TD/12.1.2017

ULKOMAANKAUPPA

Venäjänkaupan pudotus hidastui viime vuonna

Suomen tavaravienti Venäjälle hiipui viime vuonna kuusi prosenttia toissavuoteen verrattuna. Viennin supistuminen hidastui selvästi, sillä vuonna 2015 viennissä koettiin peräti kolmanneksen notkahdus. Tuonti Venäjältä Suomeen puolestaan kääntyi viime vuonna kolmen prosentin kasvuun. Venäjän vientiä on pirstänyt vahvistunut rupla, jonka eurokurssi vahvistui vuoden aikana yli kolmanneksella. Tuontia kiihdyttivät puolestaan erityisesti energiatuotteiden ja malmien tuonnin kasvu. Suomen tavaraviennin arvo Venäjälle oli viime vuonna vajaat kolme miljardia euroa. Tuonnin arvo oli 5,1 miljardia. Venäjän osuus Suomen kokonaisviennistä oli vajaat kuusi prosenttia ja tuonnista yli 11 prosenttia.

Tulli/TD/2.3.2017

BOFIT: Venäjän tavarakauppa kääntyi kasvuun loka-joulukuussa

Tavaratuonnin arvo Venäjälle kasvoi loka-joulukuussa 9 prosenttia vuotta aiemmasta. Kaikkien suurimpien tuoteryhmien tuonti kasvoi, nopeimmin koneiden, laitteiden ja kuljetusvälineiden tuonti. Tuonnin kasvun odotetaan jatkuvan tänä vuonna vähitellen elpyvän kysynnän ja vahvistuneen ruplan tukemana. Ruplan kauppapainotettu reaalkurssi oli tammikuussa 34 prosenttia vahvempi kuin vuotta aiemmin.

BOFIT/TD/17.2.2017

Kiinasta tuli suurin venäläiselintarvikkeiden ostaja

Kiinasta tuli viime vuonna suurin venäläisten elintarvikkeiden ja maataloustuotteiden ostaja reilun kymmenen prosentin osuudellaan. Seuraavaksi eniten venäläisiä elintarvikkeita vietiin Turkkiin (osuus 9,2 %), Egyptiin (7,9 %), Koreaan (7,8 %) ja Kazakstaniin (7,1 %). Viime vuonna Kiina osti venäläiselintarvikkeita 1,5 miljardin euron arvosta. Seuraavaksi suurimman elintarviketuojan Turkin osuus oli 1,3 miljardia. Ylivoimaisesti eniten Venäjältä Kiinaan vietiin viime vuonna kalaa ja kalatuotteita. Muita suosittuja vientiartikkeleita olivat soijapavut ja auringonkukkaöljy. Venäjän maatalousministeriön mukaan Venäjän elintarvike- ja maataloustuotteiden viennin arvo viime vuonna oli 16,1 miljardia euroa. Viennin arvo kasvoi neljä prosenttia vuoteen 2015 verrattuna.

RBC/TD/1.3.2017

SUOMALAISYRITYKSET

Vedomosti: Amerikkalaisyhtiö kiinnostui Stockmannin kauppakeskuksesta Pietarissa

Venäläisen talouslehti Vedomostin mukaan useampikin taho on ilmaissut kiinnostuksensa Stockmannin omistamaa Nevsky Centre -kauppakeskusta kohtaan. Talouslehden haastattelemien lähteiden mukaan ostotarjouksen kauppakeskuksesta on jättänyt amerikkalainen sijoitusrahasto Hines. Stockmann ei ole vahvistanut tietoja Vedomostille.

Vedomosti/TD/21.2.2017

S-Ryhmä sulkee Prisma-myymälän Pietarissa

S-Ryhmä sulkee yhden Pietarissa toimivista Prisma-myymäloistään. Suljettava myymälä on Grand Canyon -kauppakeskuksen yhteydessä toimiva Prismen supermarket. Sanomalehden saamien tietojen mukaan

päätös myymälän sulkemisesta tehtiin jo viime joulukuussa. S-Ryhmän edustajien mukaan myymälän toiminta osoittautui tappiolliseksi. S-Ryhmä vuokrasi 8000 neliömetrin myymälätilan jo vuonna 2012. Toissa vuonna myymälän pinta-alaa pienennettiin puoleen ja myymälästä poistettiin muun muassa kodintavaroiden osasto.

DP/TD/17.2.2017

Peikko Group investoi uusiin tuotantotiloihin Pietarissa

Peikko Group on allekirjoittanut sopimuksen tuotantotilojen ostamisesta Pietarissa Venäjällä. Rakennukset ostetaan yhdessä Meka Pro Oy:n kanssa. Kokonaisuudessaan tilat käsittävät 25 000 neliömetriä tuotanto- ja toimistotilaa. Uudenaikaiset tuotantotilat sijaitsevat Pietarin pohjoisosassa Parnasin alueella. Kiinteistöjen myyjä on SSAB:n venäläinen tytäryhtiö. Kiinteistökauppa toteutuu 2017 toisen vuosineljänneksen aikana.

Peikko/TD/10.3.2017

Suomalainen Cinia ja venäläinen TTK yhdistävät verkkonsa

Cinia Group, suomalainen älykkäiden verkko-, pilvi- ja ohjelmistopalvelujen toimittaja, on tänään julkistanut sopimuksen verkkojensa yhdistämisestä Venäjän suurimpiin tietoliikenneyrityksiin kuuluvan TTK:n kanssa. Sopimuksen ansiosta Euroopan ja Aasian maiden välille syntyy tähän mennessä nopein ja lyhimmän vasteajan tarjoava tietoliikenneyhteys.

Cinia/TD/10.3.2017

Suomalainen Hansastroi rakensi harjoituskeskuksen KHL-seuralle

Venäjällä rakentava Hansastroi Oy on luovuttanut Venäjän rautateille RZhD:lle Jaroslavlissa jääkiekon harjoituskeskuksen, joka on laajuudeltaan 20 000 neliömetriä. Hansastroi vastasi myös kohteen suunnittelusta ja lupaprosessista. Keskus kostuu joukkueelle tarkoitettu huoneistohotellista, kylpylästä ja urheilukompleksista. Kohteen loppukäyttäjä on KHL-seura Jaroslavl Lokomotiv.

Hansastroi/TD/10.3.2017

Finnair lisää lentoja Moskovaan ja Pietariin

Finnair lisää lentoja Helsingistä Moskovaan ja Pietariin ja parantaa entisestään yhteyksiä näiden kaupunkien ja Finnairin Euroopan, Aasian ja Amerikan kohteiden välillä. Huhtikuun 10. päivästä alkaen Finnair kaksinkertaistaa Moskovan reitin kapasiteetin ja lentää Moskovaan kaksi kertaa päivässä viikon jokaisena päivänä. Uusi lento yhdistyy sujuvasti Finnairin Euroopasta, Aasiasta ja Amerikan kohteista tuleviin lentoihin. Huhtikuun 23. päivästä lähtien Finnair lisää kuusi viikkovuoroa Helsingin ja Pietarin välille, ja lentää Pietariin yhteensä 20 kertaa viikossa.

Finnair/TD/8.2.2017

Valmet toimittaa sellu- ja paperitehtaan haihdutuslaitoksen Venäjälle

Valmet toimittaa uuden haihdutuslaitoksen, tuotantoprosessissa muodostuvien kaasujen polttolaitoksen ja tarvittavat automaatiojärjestelmät Arkangelin sellu- ja paperitehtaalte Venäjän Novodvinskiin. Tilaus sisältyy Valmetin vuoden 2016 viimeisen vuosineljänneksen tilauksiin. Tämän tyyppisen tilauksen arvo on yleensä noin 40 miljoonaa euroa. Valmetin toimitus sisältää kaksi uutta haihdutuslinjaa sulfaattisellun keitossa ja puolikemiallisen sellun keittoprosesseissa käytettävää lipeää varten, järjestelmän hajukaasujen

keräystä, käsittelyä ja polttamista varten sekä uuden prosessiautomaatiojärjestelmän. Uuden laitoksen on määrä käynnistyä vuonna 2019.

Valmet/TD/18.1.2017

Lemminkäinen rakentaa toimistotalon Pietariin

Rakennusyhtiö Lemminkäinen ja venäläinen investointiyhtiö Gals LLC ovat allekirjoittaneet sopimuksen toimistotalon rakentamisesta Pietariin. Urakka alkaa huhtikuussa 2017 ja päättyy toukokuussa 2019. Osapuolet ovat sopineet, ettei sopimuksen arvoa julkisteta. Urakkaan sisältyy toimistotalon rakentaminen, johon kuuluu myös 750 asuinhuoneistoa. Lisäksi urakassa rakennetaan ensimmäisen kerroksen julkiset tilat, joihin sijoittuu toimistoja, ravintoloita ja liikuntakeskus. 18-kerroksisen rakennuksen bruttopinta-ala on 24 000 neliötä.

Lemminkäinen/TD/16.1.2017

KULUTTAJAMARKKINAT

Aktiivisuusrannekkeet ja älykellot kävivät hyvin kaupaksi Venäjällä

Aktiivisuusrannekkeiden ja älykellojen myynti Venäjällä kasvoi viime vuonna 3,8 miljardiin ruplaan (56 milj. euroa), mikä oli 43 prosenttia enemmän kuin vuonna 2015. Suurimman potin markkinoista haukkasi Applen älykello Apple Watch. Aktiivisuusrannekkeita ja älykelloja myytiin viime vuonna yhteensä 270 000 kappaletta. Kappalemääräisesti älyrannekkeiden myynti kasvoi 11 prosenttia, mutta arvoltaan yli 40 prosenttia. Tämä selittyy sillä, että viime vuonna kasvoi erityisesti kalliimpien mallien kysyntä. Aktiivisuusrannekkeiden kappalemääräinen myynti tuplaantui viime vuonna ja arvoltaan niiden myynti kasvoi noin kolmanneksen.

RBC/TD/15.2.2017

Kysely: Hintojen kasvu hidastui

Kuluttajien mukaan hintojen kasvu kaikissa merkittävimmissä tuoteluokissa on hidastunut. Asia ilmenee tutkimuslaitos WCIOM:in tekemästä kuluttajatutkimuksesta. Kyselytutkimuksen mukaan hintojen muutosta kuvaava indeksi jäi joulukuussa kaikissa merkittävimmissä tuotteissa alle 50 pisteen. Indeksissä yli 50 pistettä kuvaa hintojen kasvun nopeutumista ja alle 50 pistettä kasvun hidastumista. Elintarvikkeista hinnat kasvoivat kuluttajien mukaan nopeimmin lihatuotteissa, vihanneksissa ja hedelmissä sekä maitotuotteissa.

BOFIT, Forbes, RBC, RNS.online/TD/23.1.2017

TEOLLISUUS JA TUOTANTO

Pietarin autoteollisuus kääntyi kasvuun ensimmäistä kertaa yli kolmeen vuoteen

Henkilöautojen tuotannon lasku kääntyi hienoiseksi kasvuksi viime vuoden joulukuussa Pietarissa. Tälle vuodelle Pietarin viranomaiset povaavat autoteollisuudelle noin viiden prosentin kasvua. Pietarin autotehtailta valmistui viime vuonna yhteensä 289 000 henkilöautoa, mikä oli 6,1 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2015. Tuotannon lasku alkoi kuitenkin hidastua syksyllä ja joulukuussa tuotanto kääntyi jo 0,1 prosentin kasvuun. Viimeksi Pietarin autoteollisuudessa nähtiin kasvua niinkin kauan sitten kuin vuonna 2013.

DP.ru/TD/27.1.2017

Venäjän metsäteollisuuden tuotanto ja vienti kasvussa vuonna 2016

Venäjän metsäteollisuuden tuotantomäärät kasvoivat vuonna 2016. Suurinta kasvu oli kuitulevyjen ja kartongin tuotannossa. Myös metsäteollisuuden vientimäärät kasvoivat sanomalehtipaperia lukuun ottamatta.

Lähde: Idänmetsätieto.fi, Sari Karvinen /TD/13.02.2017

Venäjän jalostavan teollisuuden PMI-indeksi korkeimmilleen lähes kuuteen vuoteen

Markitin keräämä Venäjän ostopääliköindeksi (PMI) kohosi tammikuussa jalostavan teollisuuden osalta 54,7 pisteeseen, eli korkeimmilleen lähes kuuteen vuoteen. Kun indeksiluku on yli 50 pistettä, tuotannon oletetaan kasvavan. Teollisuuden tilaukset ovat kasvaneet erityisesti kotimaassa - ulkomaisten tilausten määrässä oli sen sijaan laskua. Jalostavan teollisuuden PMI-indeksi kasvoi tammikuussa kuudetta kuukautta peräkkäin, mikä Markitin mukaan on osoitus teollisuussektorin tervehtymisestä.

Vedomosti, Markit/TD/1.2.2017

POLITIIKKA JA LAINSÄÄDÄNTÖ

Uusi talouskehitysministeri perää vapaata kilpailua yksityistämisen sijaan

Venäjän tuore talouskehitysministeri Maksim Oreshkin korosti Financial Times -lehdelle antamassa haastattelussaan vapaan kilpailun merkitystä talouskasvun veturina. Oreshkinin mukaan Venäjän talouden kannalta olisi valtionyritysten yksityistämisen sijaan kannustettava kilpailua erityisesti tietyillä sektoreilla. Haastattelussa Oreshkin kritisoi väitteitä siitä, että öljyn maailmanmarkkinahintojen nouseminen hidastaisi talouden rakenneuudistusten toteuttamista Venäjällä. Oreshkinin mukaan kallistuva öljy päinvastoin kohentaa rakenneuudistusten edellytyksiä, sillä elinkeinoelämä viihtyy vakaassa talousympäristössä ja on valmiimpi ottamaan uudistukset vastaan ymmärrettävinä ja ennakoituina.

RBC.ru/TD/17.1.2017

Venäjän työvoimahallinto: Sähköiset työsopimukset mahdolliseksi

Venäjän työvoimahallinto Rostrudin pääjohtaja Vsevolod Vukolovin mukaan Venäjällä ollaan valmistelemassa lainsäädännön uudistusta, jonka mukaan työnantajan ja työntekijän välinen työsuhde voidaan tulevaisuudessa solmia sähköisesti - esimerkiksi puhelimella tai tietokoneella. Vukolov sanoi, että sähköinen työsopimusten solmiminen auttaisi työnantajia vähentämään byrokratiasta aiheutuvaa rasitusta. Sähköisen työsopimuksen solmimisen mahdollisuutta voisivat hyödyntää erityisesti etätyöntekijöitä palkkaavat työnantajat.

RBC/TD/27.2.2017

Venäjällä suunnitellaan ulkomaisten verkkokauppojen verottamista

Venäjän viranomaisten suunnitelmissa on, että ulkomaiset verkkokaupat veloitetaan suorittamaan verorekisteröityminen Venäjällä ja maksamaan Venäjään liittyvän toimintansa arvonlisäveron ja tullit Venäjälle. Presidentti Putin vaati jo 31.12.2016 hallitusta harkitsemaan alv:n ja tullien kantamista ulkomaisten online-kauppojen toiminnasta Venäjällä. Päätöstä siitä, koska menettely alkaa, ei kuitenkaan ole vielä tehty. Asiasta käydystä keskustelusta voitaneen päätellä se, ulkomaiset online-kaupat ovat Venäjän toimintojensa osalta tulossa välillisen verotuksen piiriin, eikä mitään takeita ole siitä, etteivätkö

ulkomaisten online-kauppojen rekisteröintivaatimukset ja veromuutokset voisi tulla voimaan jo tämän vuoden aikana.

Kodeks.ru/PK/16.1.2017

Vladivostokiin pääsee pian sähköisellä viisumilla

Presidentti Putin on hyväksynyt lakimuutoksen, jonka myötä ulkomaalaiset voivat saapua Venäjälle sähköisellä viisumilla. Lakimuutos koskee Vladivostokin vapaasataman kautta Venäjälle saapuvia ulkomaalaisia. Vladivostokin sataman kautta saapuvat ulkomaalaiset voivat anoa viisumia sähköisesti internetistä viimeistään neljää vuorokautta ennen maahan saapumistaan. Sähköisesti anotulla viisumilla Venäjällä voi oleskella korkeintaan kahdeksan vuorokauden ajan. Viisumi on ilmainen, mutta se oikeuttaa oleskelemaan vain viiden oblastin alueella Venäjän Kaukoidässä.

Lenta.ru/TD/8.3.2017

Ministeri linjasi hallituksen tärkeimmäksi tehtäväksi Venäjän liiketoimintailmapiirin parantamisen

Talouskehitysministeri Maksim Oreshkin nimesi hallituksen tärkeimmäksi tehtäväksi tänä vuonna Venäjän liiketoiminta- ja investointi-ilmapiirien parantamisen. Oreshkin puhui toimittajille torstaina Gaidar-foorumilla. Oreshkinin mukaan Venäjän liiketoimintaympäristöstä on tehtävä nykyistä ennakoitavampi. Ministerin mukaan hallituksen tulisi toimenpiteillään edistää kansainvälisten investointien virtaa Venäjälle.

TASS/TD/12.1.2017

Maatalousministeriö haluaa keventää tuonninkorvausohjelman tavoitteita

Venäjän maatalousministeriö ehdottaa poistettavaksi useita maataloustuotteita nk. nopeutetun tuonninkorvausohjelman piiristä. Maatalousministeriö ehdottaa esityksessään, että tuonninkorvausohjelman tavoitteista poistettaisiin muun muassa lihan, maidon, vihannesten, siemenperunan ja marjojen tuonnin korvaaminen. Kyseisten tuotteiden maahantuonnin korvaamisen sijaan ministeriö haluaa korostaa tavoitteissaan erityisesti tuotteiden vaarattomuutta, niiden kilpailukykyä kotimaan- ja ulkomaanmarkkinoilla, maatalousvaltaisten alueiden kehittämistä ja maatalouden piirissä työskentelevien ihmisten työllistymismahdollisuuksia ja elämänlaatua.

1Prime.ru/TD/13.2.2017

VÄHITTÄISKAUPPA

Venäjän palvelusektorin PMI-indeksi korkeimmilleen yli kahdeksaan vuoteen

Analytiikkayhtiö Markitin keräämä Venäjän palvelusektorin ostopääallikköindeksi (PMI) kohosi tammikuussa 58,4 pisteeseen, eli korkeimmilleen yli kahdeksaan vuoteen. Palvelusektorin indeksiluku kasvoi jo 12 kuukautta peräkkäin. Joulukuussa indeksi oli 56,5 pisteessä.

Vedomosti, Markit/TD/3.2.2017

Magnit avaa tänä vuonna yli 2 700 uutta ruokakauppaa

Ruokakauppaketju Magnit on kertonut suunnitelmistaan avata tänä vuonna yhteensä 2 740 uutta ruokakauppaa. Ketjulla on tällä hetkellä yhteensä 14 000 kauppaa eri puolilla Venäjää, joten lukumääräisesti kasvua on luvassa noin viidenneksen verran. Viime vuonna uusia kauppia avattiin 1 970

ja sitä edellisenä vuonna 2 378. Suurin osa tänä vuonna avattavista kaupoista tulee olemaan pääosin rakennusten kivijalkoihin sijoittuvia lähimarketteja. Tällaisia kauppajoja suunnitellaan avattavan 1 700 kappaletta. Samaan aikaan noin 2 000 vanhemmassa kaupassa tehdään kasvojenkohotus.

Vedomosti/TD/31.1.2017

IKEA laskee hintojaan Venäjällä: Taustalla hiipunut ostovoima, oma tuotanto ja vakaa rupla

Kodintavarajätti IKEA ilmoitti laskevansa hintojaan Venäjällä. Hinnanalennus kohdistuu noin 1 800 tuotenimikkeeseen, eli noin viidenneksen koko IKEA:n tuotevalikoimasta. Hintoja lasketaan keskimäärin 20 prosentilla, mutta osalle tuotteista on luvassa jopa 40 prosentin alennus. Yksittäisten tuotteiden hinnat putoavat alle vuoden 2014 tason. IKEA Russian toimitusjohtaja Walter Kadnarin mukaan hinnanalennuksiin on jouduttu turvautumaan venäläiskuluttajien hiipuneen ostovoiman vuoksi. Hinnanalennukseen on tosin olemassa muitakin syitä. Suurin osa alennuksista kohdistuu keittiö- ja vaatesäilytyskalusteisiin, ja juuri näitä tuotteita aletaan valmistaa ensi syksynä Venäjällä käynnistettävällä IKEA:n viidennellä omalla kalustetehtaalla.

Vedomosti, Rosstat/TD/30.1.2017

Pietarilainen vähittäiskauppayhtiö laajentaa 140 miljoonalla eurolla

Pietarilainen vähittäiskauppayhtiö Intertorg on ilmoittanut investoivansa tänä vuonna yhteensä 140 miljoonaa euroa ruokakauppaketjunsä laajentamiseen. Intertorg omistaa ruokakauppaketjut Narodnaja Semjan ja Idean. Intertorgilla on myös hollantilaisen Spar-kauppaketjun oikeudet Venäjällä. Intertorg rahoittaa investoinnit omilla varoillaan ja Sberbankilta saadulla lainalla. Yhtiön tavoitteena on avata kuluvan vuoden aikana 30 uutta Narodnaja Semja ja 30 Spar-ketjun ruokakauppaa Luoteis- ja Keski-Venäjällä. Lisäksi Intertorg suunnittelee rakentavansa kolme hypermarketia Pietariin ja Pushkiniin.

DP/TD/16.1.2016

Tesla Motors perustaa oman edustuston Venäjälle

Amerikkalainen sähköautoja valmistava autokonserni Tesla Motors on tiedottanut avaavansa Moskovaan oman edustustonsa ja virallisen autoliikkeensä ensi vuoden aikana. Yhtiön mukaan päätös Venäjän markkinoille lähtemisestä on jo tehty ja etabloitumiseen liittyvien toimenpiteiden suunnittelu on käynnistynyt. Lisäksi yhtiö suunnittelee rakentavansa Moskovaan ja tärkeimpien moottoriteiden varteen Tesla Supercharger -latausasemia. Asemia on tarkoitus perustaa muun muassa Moskova – Pietari – Vaalimaa -moottoritien varteen.

Regnum/TD/2.1.2016

INVESTOINNIT JA RAKENTAMINEN

Murmanskin alue käyttää 20 miljoonaa kaatopaikkojen sulkemiseen

Murmanskin alue tulee olemaan Venäjän alueista ensimmäinen, jossa käynnistetään hanke laittomien kaatopaikkojen sulkemiseksi. Ohjelmalle on tässä vaiheessa luvattu 1,25 miljardia ruplaa, eli noin 20 miljoonaa euroa. Venäjän ympäristöministeriö arvioi Murmanskin alueella olevan noin 500 laitonta kaatopaikkaa ja vain 18 virallista kaatopaikkaa. Ohjelman puitteissa laittomilla kaatopaikoilla olevat jätteet on tarkoitus lajitella ja soveltuvin osin kierrättää.

TASS/TD/22.2.2017

Venäjän rautatiet tilaa kahdeksan uutta Sapsania

Venäjän valtionrautatiet RZhD on ilmoittanut tilaavansa kahdeksan uutta Sapsan-suurnopeusjunaa. Asiasta kertoi perjantaina uutistoimisto TASS. Saksalaisten Sapsan-junien kotimaisuusaste on noin 40 prosenttia. Junat valmistaa yhteistyössä saksalainen Siemensin ja venäläinen Ural Locomotives. Kahdeksan junan toimitusaika on kaksi ja puoli vuotta. Tällä hetkellä RZhD:llä on käytössään yhteensä 16 Sapsan-junaa, jotka kaikki liikennöivät Moskova-Pietari -reitillä.

TASS/TD/17.2.2017

Saksalainen Remondis suunnittelee jätteenkierrätyslaitosta Moskovaan

Saksalainen Remondis on kertonut kiinnostuksestaan rakentaa jätteenkierrätyslaitos Moskovaan. Hankkeen rahoittajiksi on alustavasti saatu ryhmä saksalaispankkeja, Moskovan elinkeinoasiamies Mihail Vyshegorodsev kertoi maanantaina talouslehti RNS:lle. Jätteenkierrätyslaitokselle kaavailtu kierrätyskapasiteetti on 600 000 tonnia jätteitä vuodessa. Hankettaan varten yritys haluaa kuitenkin ensin saada Moskovan viranomaisilta takeet investoinnin kannattavuudesta.

RNS.online/TD/6.2.2017

Moskovaan lähes 400 miljoonan euron asuinrakennushanke

Kiinteistöinvestointiyhtiö Gorn Development on ilmoittanut rakentavansa Moskovaan viidestä pilvenpiirtävästä koostuvan asuinrakennuskompleksin. Gorn Development sijoittaa kohteeseen 25 miljardia ruplaa, eli nykyisellä kurssilla noin 390 miljoonaa euroa. Uusi kohde rakennetaan keskustan tuntumaan Leninskin prospektille ja kohteen jokaiseen rakennukseen tulee 70-90 asuinkerrosta. Asuinpinta-alaa kohteen rakennuksiin tulee yhteensä 190 000 neliömetriä.

RNS.online/TD/9.1.2017

Pietarissa halutaan aloittaa julkisivujen lämpöeristäminen

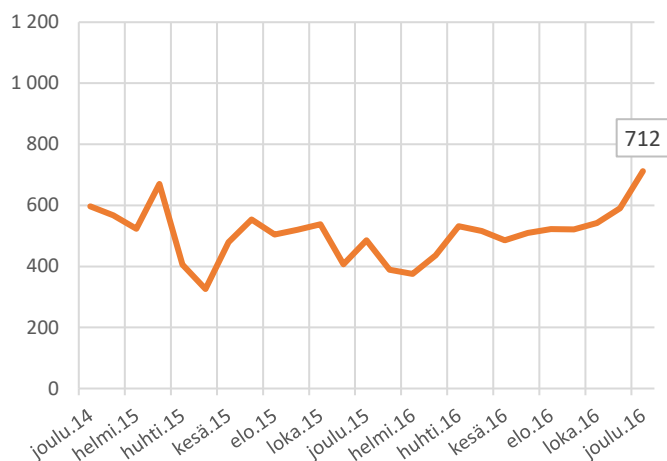
Pietarin kuvernööri Georgi Poltavtshenko on tuonut kaupunginvaltuuston käsittelyyn lakimuutosesityksen, jonka myötä rakennusten julkisivuja aletaan lämpöeristää vanhojen rakennusten julkisivuremonttien yhteydessä. Lakimuutos koskisi vuositasolla noin kolmeasataa julkisivuremonttia. Tähän saakka julkisivujen lämmöneristäminen ei toimenpiteenä ole ollut mukana taloyhtiöiden ja Pietarin kaupungin peruskorjausrahaston rahoittamissa rakennusten peruskorjaushankkeissa: Esimerkiksi julkisivujen remontointi on sisältänyt muun muassa paikkaustyöt, kosteudeneristysten, pinnoituksen ja maalauksen, muttei lämmöneristystä. Sanomalehden arvion mukaan julkisivuremontin yhteydessä toteutettavan ulkoseinän lämmöneristysten kulut ovat noin 2000 – 4000 ruplaa, eli 30 – 60 euroa neliömetriltä.

DP.ru/TD/26.1.2017

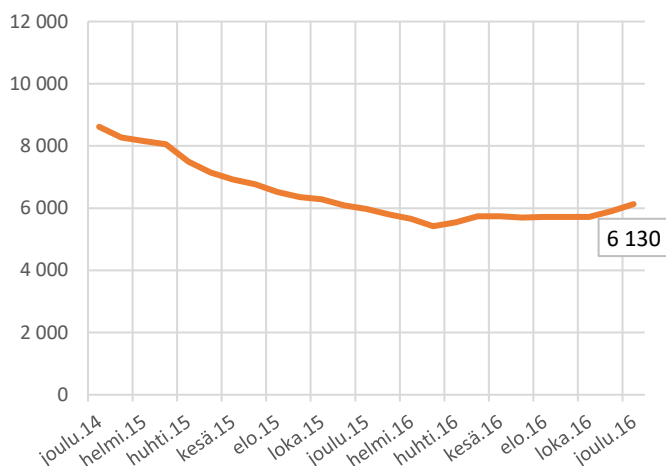
TUONTI VENÄJÄLTÄ SUOMEEN / joulukuu 2016

KUUKAUSITUONTI				VUOSITUONTI (liukuva 12 kk)			
	Arvo MEU	osuus	muutos		Arvo	osuus	muutos
Venäjä	712	14,3 %	46,8 %	Venäjä	6 130	11,4 %	2,5 %
EU	2 947	59,4 %	-4,3 %	EU	33 424	61,9 %	0,2 %
Muut	1 035	26,3 %	5,8 %	Muut	14 417	26,7 %	-1,0 %
Kaikki	4 964	100 %	3,4 %	Kaikki	53 971	100 %	-0,7 %

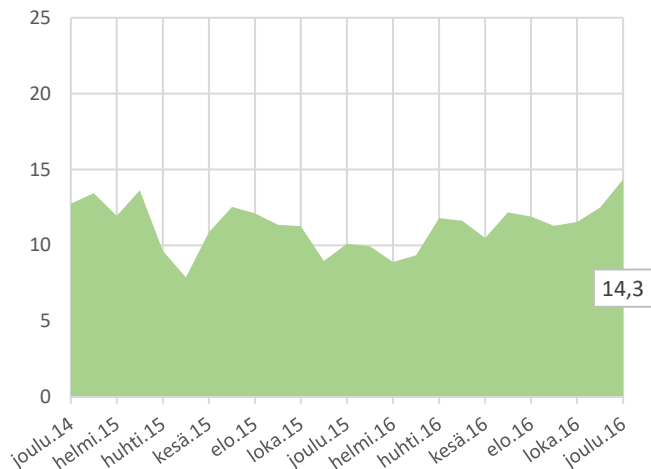
Kuukausituonnin arvo (milj. €)

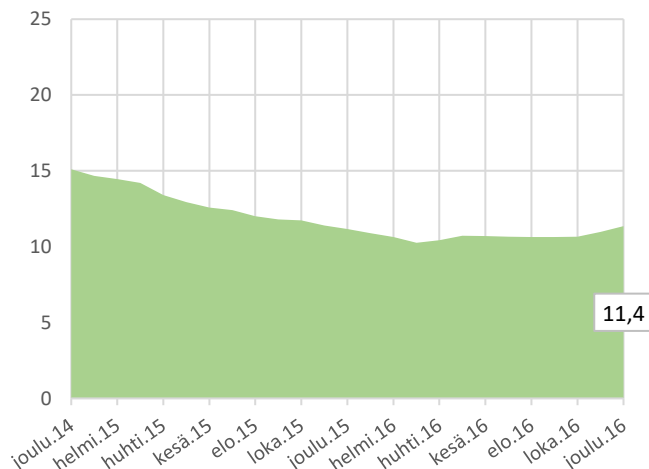
Vuosituonnin arvo (milj. € liukuva 12 kk)

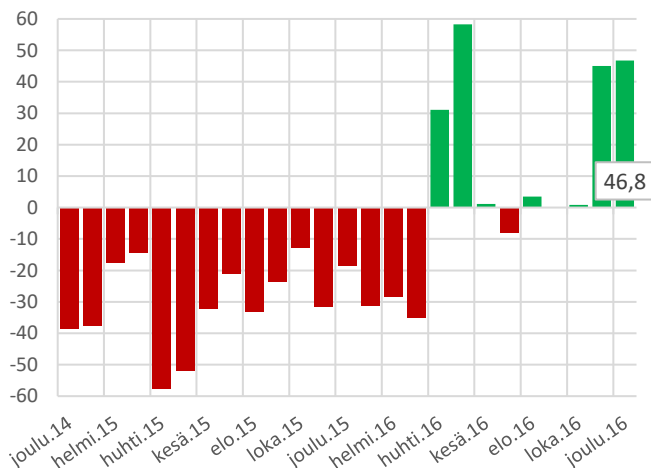
Osuus (% kuukausi)

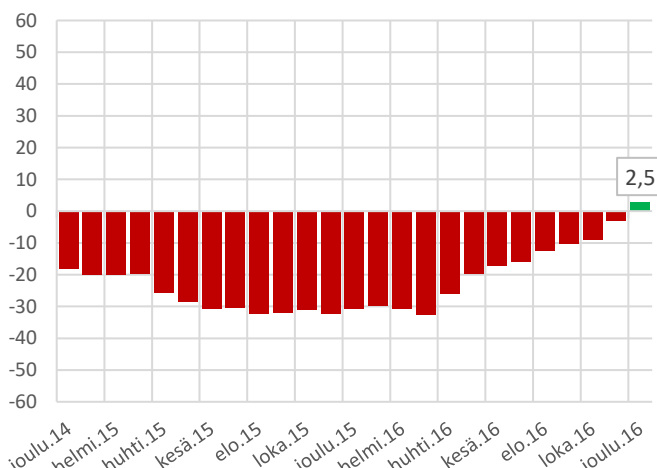
Osuus (% liukuva 12 kk)

Kuukausituonti (% y/y)

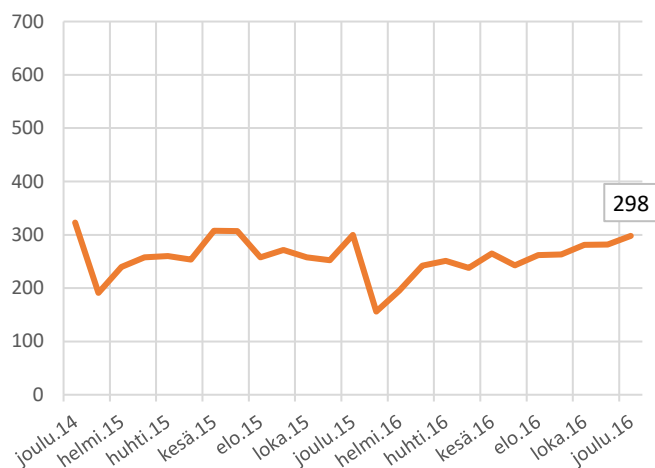
12 kk tuonti (liukuva 12 kk % y/y)

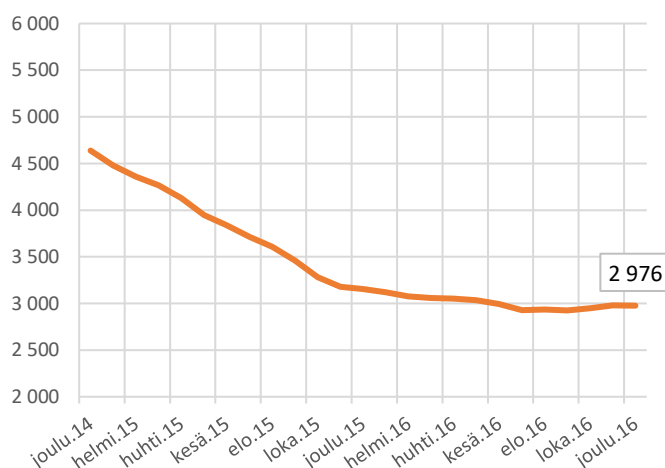
VIENTI SUOMESTA VENÄJÄLLE / joulukuu 2016

KUUKAUSIVIENTI				VUOSIVIENTI (liukuva 12 kk)			
	Arvo MEU	osuus	muutos		Arvo	osuus	muutos
Venäjä	298	6,7 %	-0,7 %	Venäjä	2 976	5,8 %	-5,7 %
EU	2 487	59,1 %	-7,1 %	EU	30 430	59,2 %	-2,4 %
Muut	1 670	37,5 %	2,8 %	Muut	18 008	35,0 %	-5,2 %
Kaikki	4 455	100 %	-3,2 %	Kaikki	51 414	100 %	-3,6 %

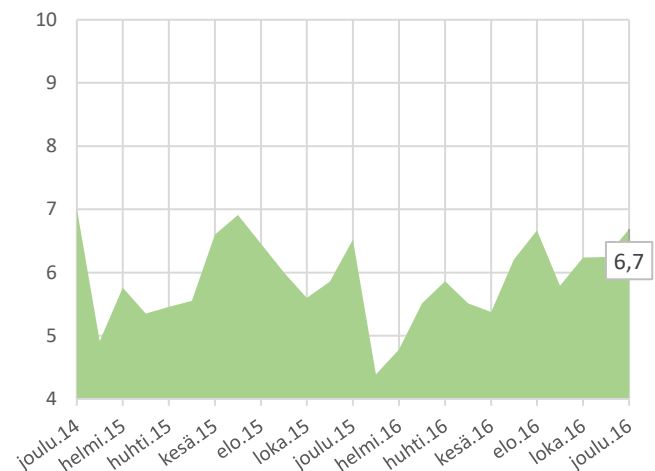
Kuukausiviennin arvo (milj. €)

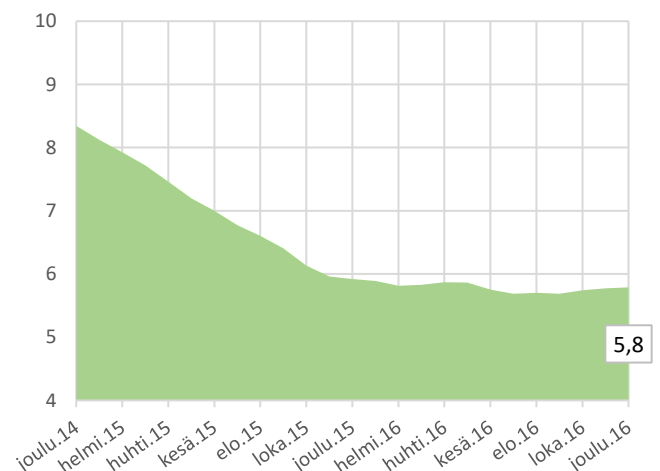
Vuosiviennin arvo (milj. € liukuva 12 kk)

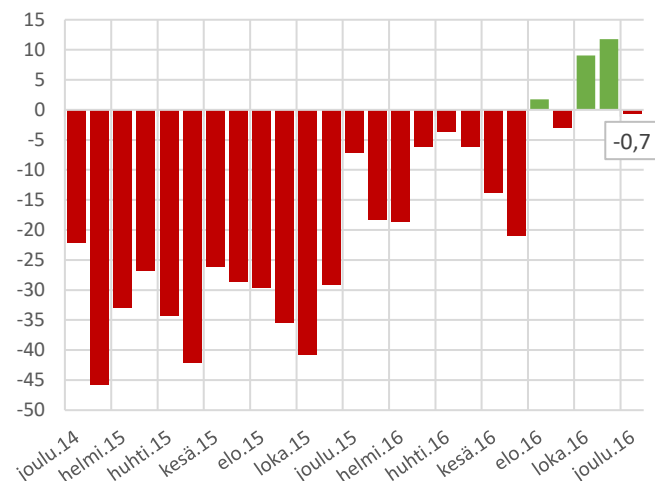
Osuus (% kuukausi)

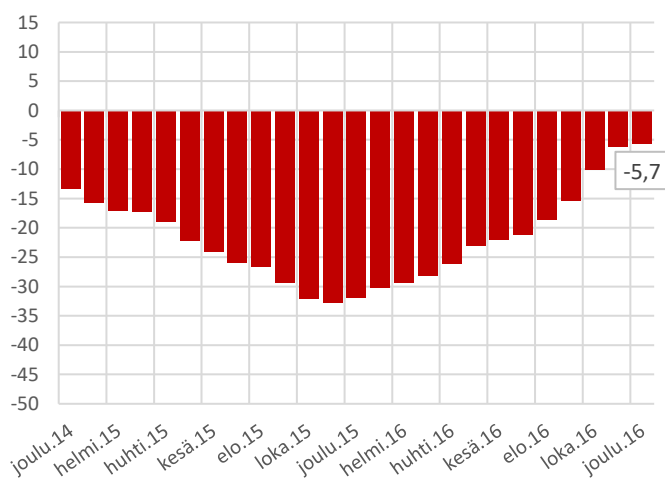
Osuus (% liukuva 12 kk)

Kuukausivienti, vuosimuutos (% y/y)

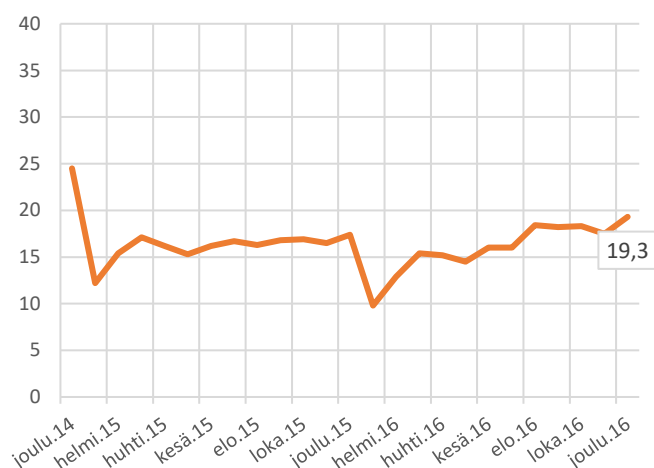
12 kk vienti (liukuva 12 kk % y/y)

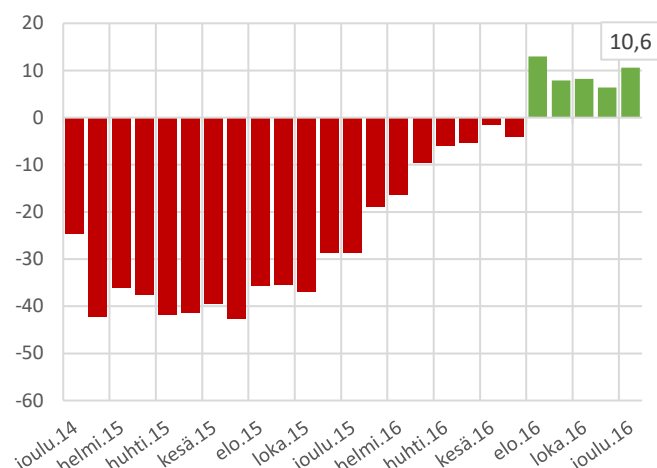
VENÄJÄN ULKOMAANKAUPPA / joulukuu 2016

	1/2013	1/2014	1/2016	12/2016
Kuukausituonnin arvo (mrd. USD)	21,7	20,9	9,7	19,3
Tuonti (% y/y)	6,3 %	2,0 %	- 20,9 %	10,6 %
Kuukausiennin arvo (mrd. USD)	38,8	39,6	17,6	31,1
Vienti (% y/y)	- 4,0 %	2,7 %	- 36,4 %	8,3 %
Ulkomaankaupan arvo (mrd. USD)	60,6	60,5	27,4	50,4
Ulkomaankauppa (% y/y)	3,3 %	- 0,1 %	- 31,6 %	9,2 %

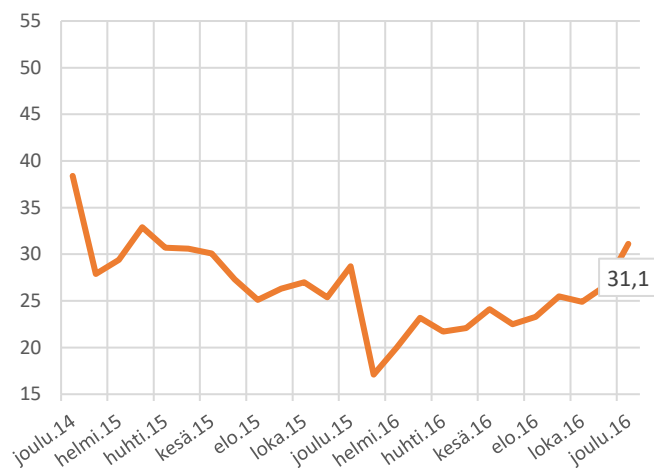
Kuukausituonnin arvo (mrd. USD)

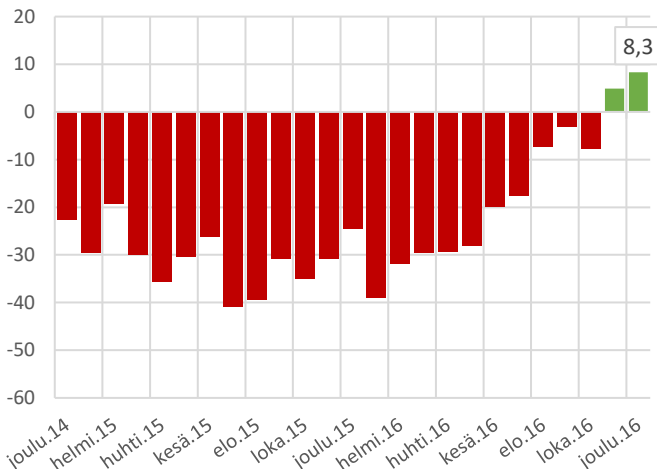
Tuonti (% y/y)

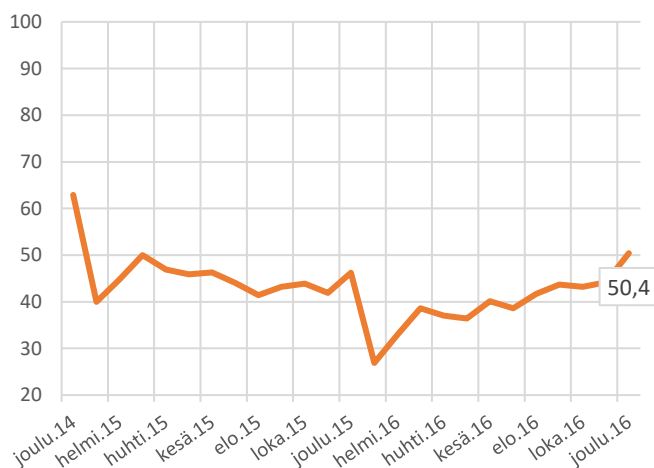
Kuukausiennin arvo (mrd. USD)

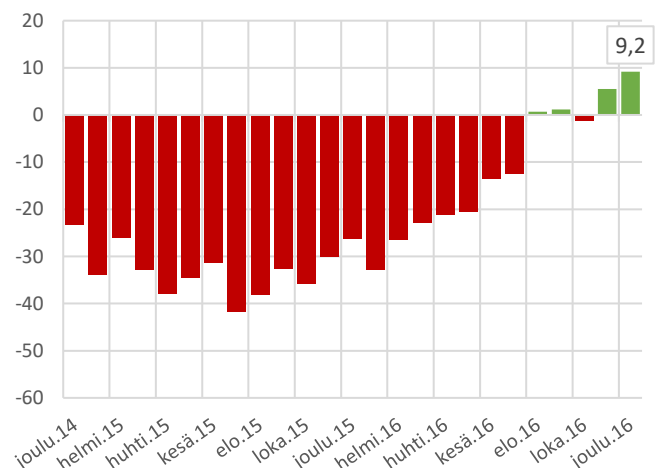
Vienti (% y/y)

Ulkomaankaupan arvo (mrd. USD)

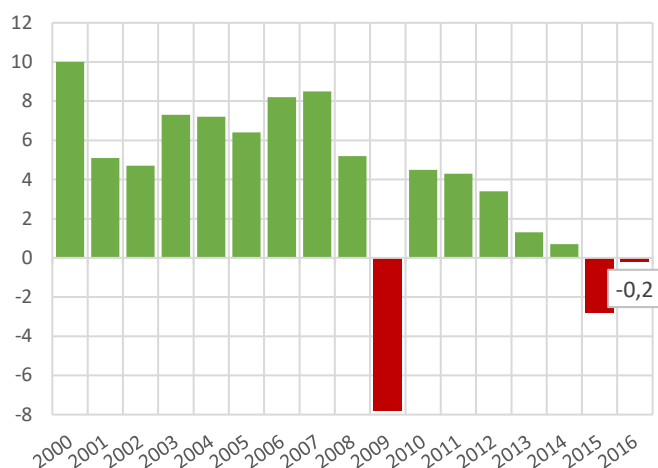
Ulkomaankauppa (% y/y)

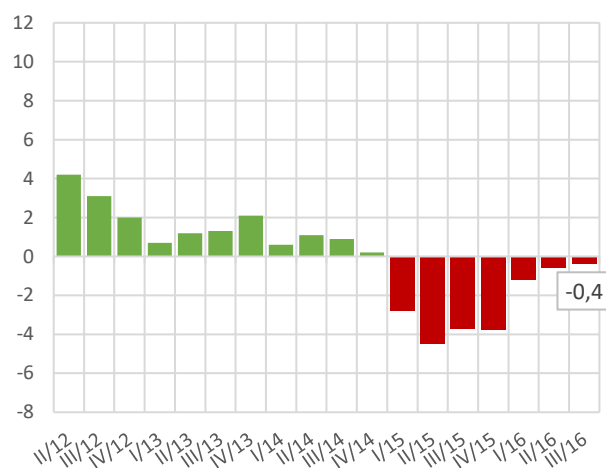
VALTIONTALOUS / tammikuu 2017

	1/2014	1/2015	1/2016	1/2017
BKT (y/y)	1,3 %	0,6 %	− 3,7 %	− 0,2 %
BKT / Vuosineljännes (y/y)	0,6 %	− 2,2 %	− 4,1 %	− 0,4 %
Reservirahastot (mrd. RUB)	2860	4945	3640	931
Keskuspankin valuuttareservit (mrd. \$)	510	385	379,4	393
Budjetin yli- / alijäämä (mrd. RUB)	489,6	− 246,4	417	27,7
Ulkomaanvelka (mrd. \$)	729	600	515,3	518,7

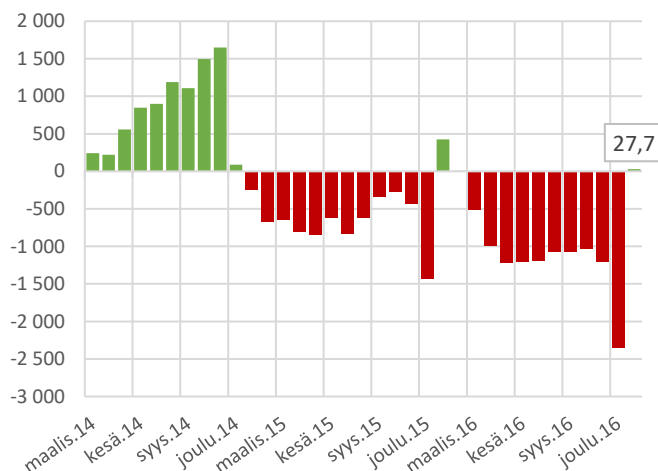
BKT / Vuosi (y/y)

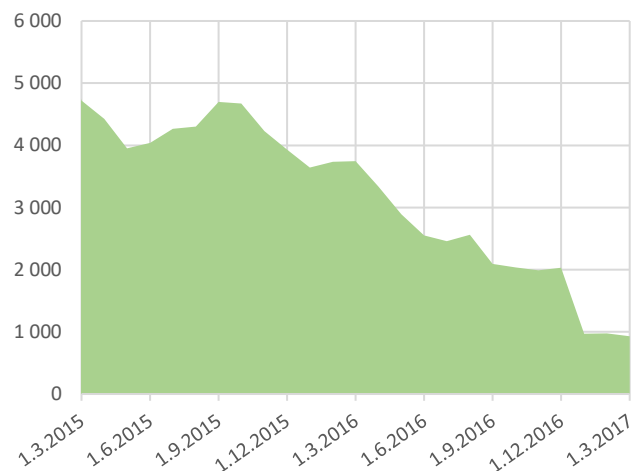
BKT / Vuosineljännes (y/y)

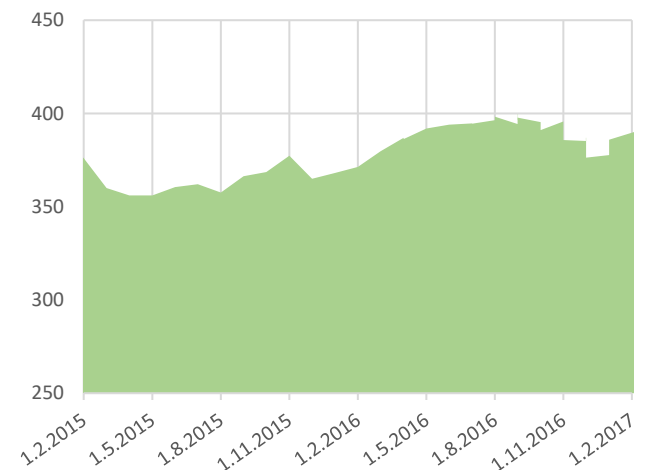
Budjetin yli- / alijäämä (mrd. RUB)

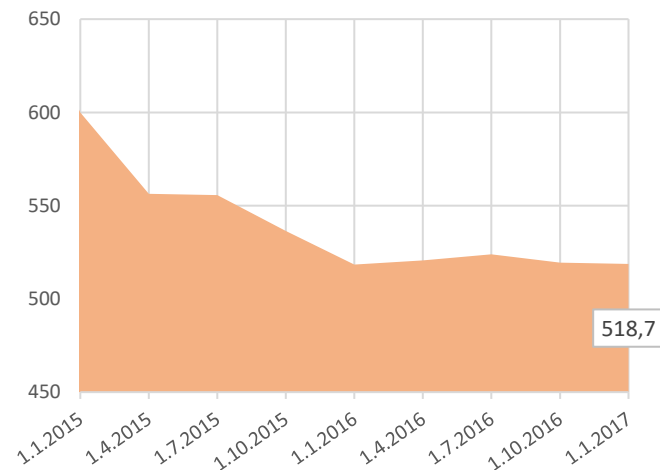
Reservirahasto (mrd. RUB)

Keskuspankin valuuttareservit (mrd. \$)

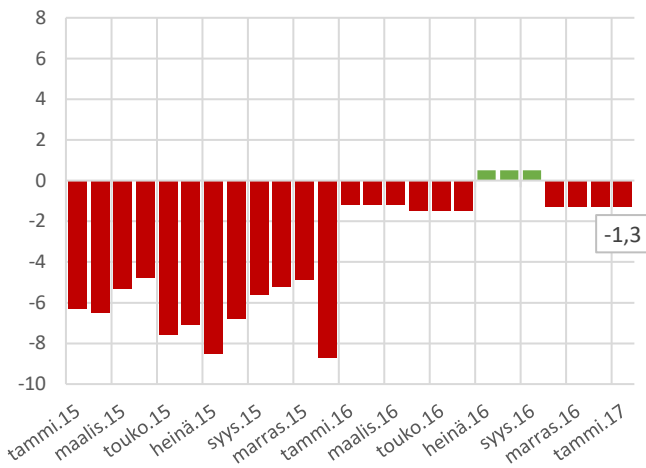
Ulkoinen velka (mrd. \$)

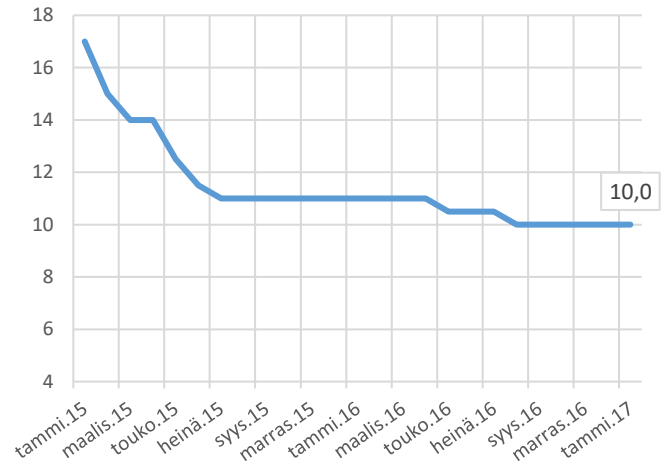
INVESTOINNIT, KAUPPA JA TUOTANTO / tammikuu 2017

	1/2014	1/2015	1/2016	1/2017
Investoinnit pääomaan (% y/y)	-7,0 %	-6,3 %	-8,4 %	-1,3 %
Ohjauskorko (%)	5,5 %	17 %	11,0 %	10,0 %
Teollisuustuotanto (% y/y)	-0,2 %	0,9 %	-2,7 %	2,3 %
Vähittäiskauppa (% y/y)	2,7 %	-4,4 %	-7,3 %	-2,3 %
Rakentaminen (% y/y)	-9,2 %	-6,7 %	-4,2 %	-4,7 %
Maataloustuotanto (% y/y)	2,1 %	2,8 %	2,5 %	0,6 %

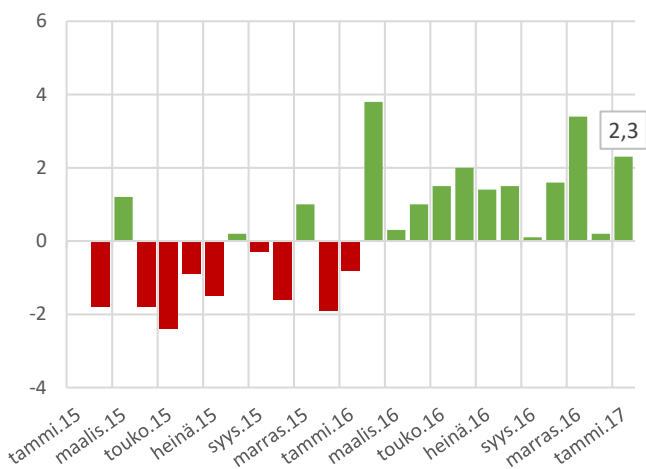
Investoinnit pääomaan (% y/y)

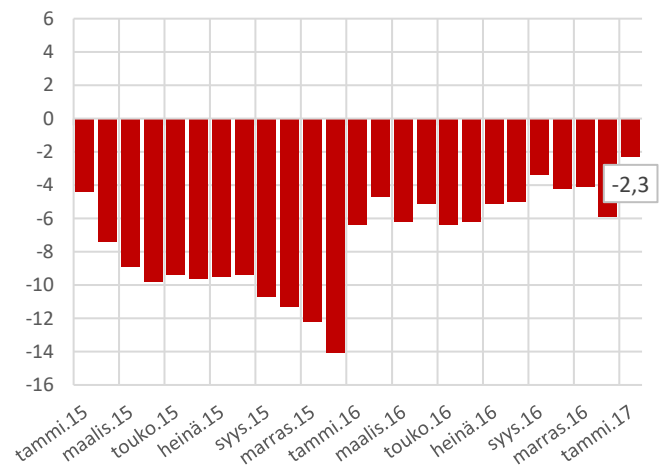
Ohjauskorko (%)

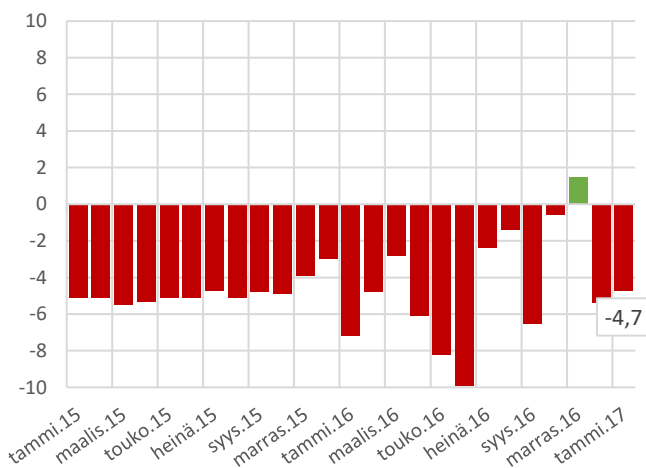
Teollisuustuotanto (% y/y)

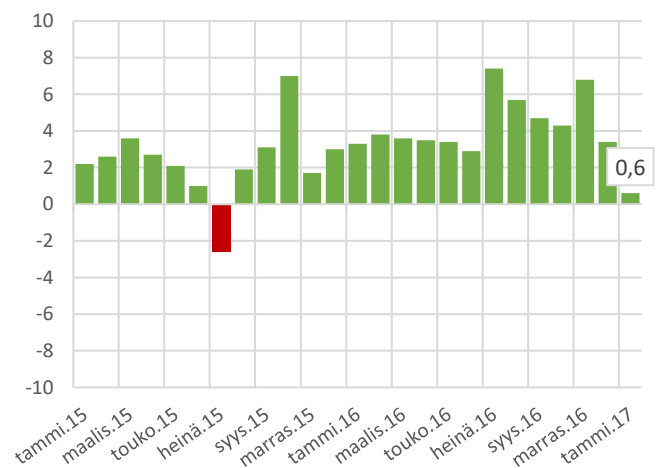
Vähittäiskauppa (% y/y)

Rakentaminen (% y/y)

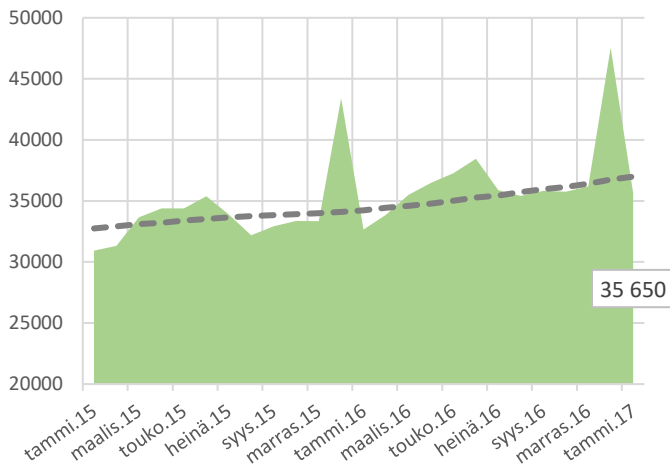
Maataloustuotanto (% y/y)

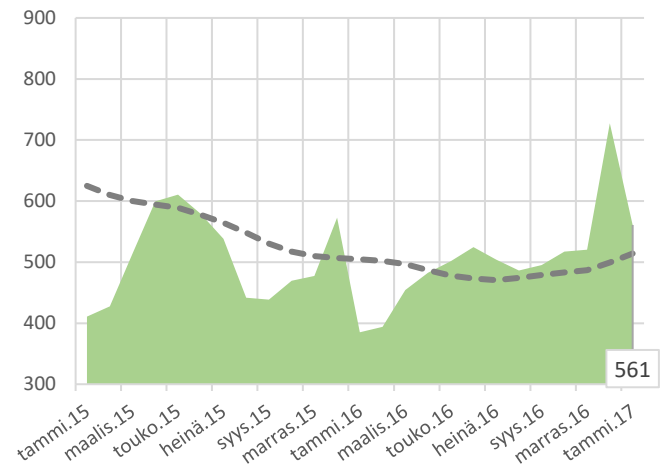
PALKANSAAJIEN TULOT / tammikuu 2017

	1/2014	1/2015	1/2016	1/2017
Keskipalkka (rub. / kk)	29 535	31 180	32 122	35 650
Keskipalkka EUR (€ / kk)	641	414	379	561
Keskipalkka (% y/y)	11,6 %	5,3 %	3,1 %	8,3 %
Reaalipalkka (% y/y)	5,2 %	- 8 %	-6,1 %	3,1 %
Palkkarästit (milj. RUB)	1949	2006	4332	3232
Työttömyysaste (%)	5,6 %	5,5 %	5,8 %	5,6 %

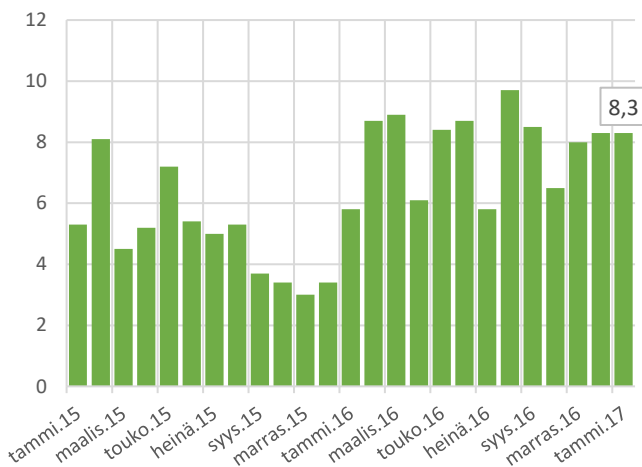
Keskipalkka RUB / kk ja liukuva 12 kk (---)

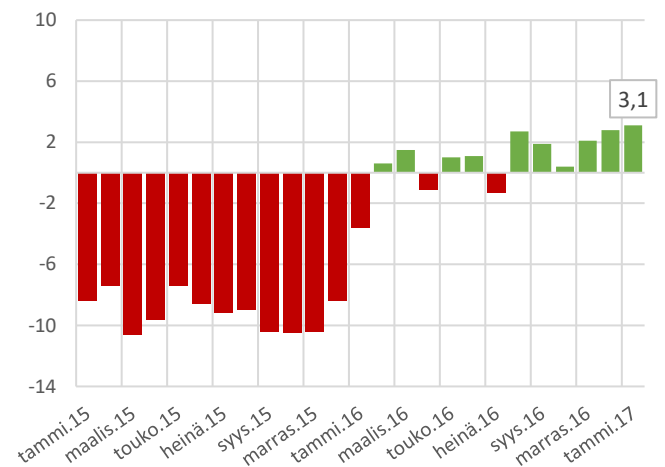
Keskipalkka EUR / kk ja liukuva 12 kk (----)

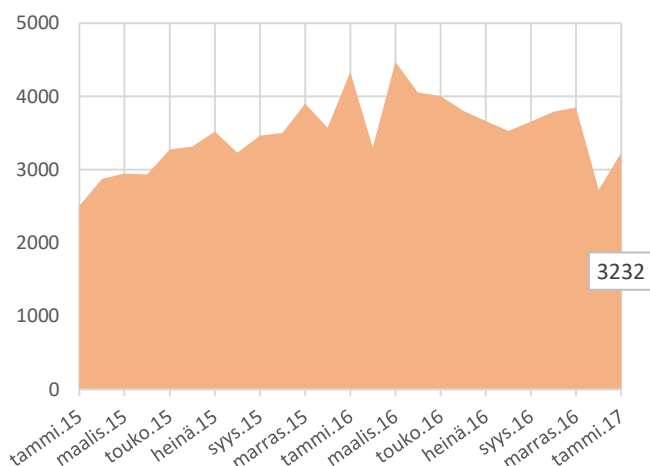
Keskipalkka (% y/y)

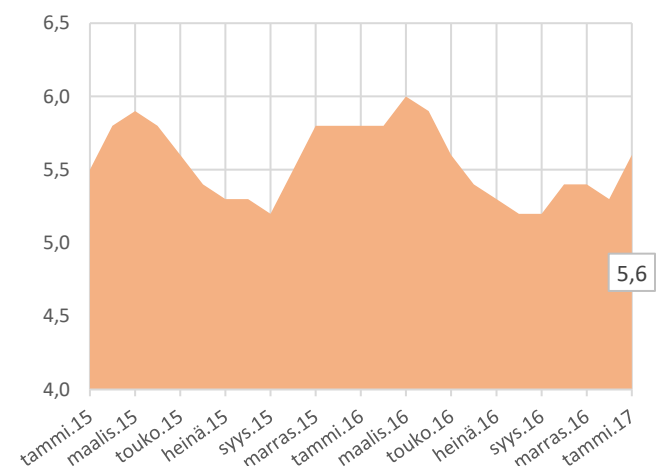
Reaalipalkka (% y/y)

Palkkarästit (milj. RUB)

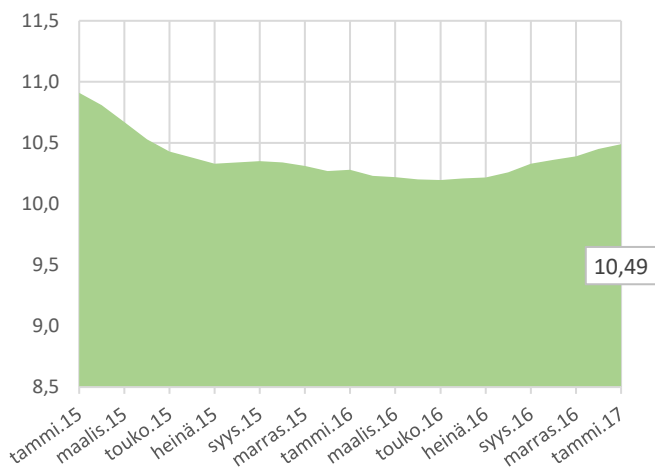

Työttömyysaste (%)

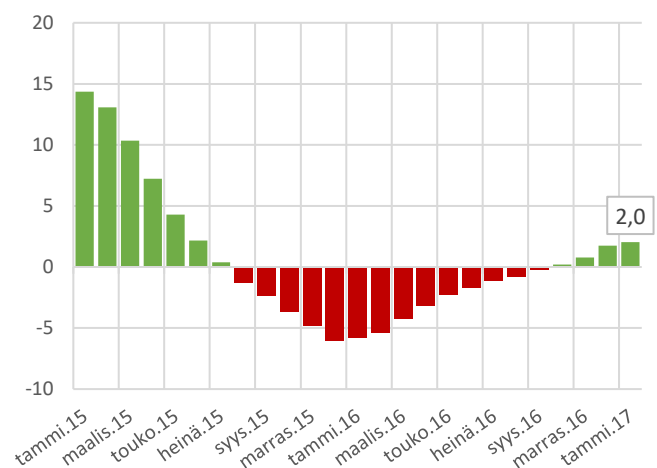

	1/2014	1/2015	1/2016	1/2017
Yksityishenkilöiden pankkiluotot (Bilj. RUB)	9,54	10,91	10,28	10,49
Yksityishenkilöiden pankkiluotot (% y/y)	29,8 %	14,4 %	- 5,8 %	2,0 %
Uudet asuntolainat (kpl. / kk)	110 828	134 696	98 484	103 885
Uudet asuntolainat (% y/y)	34,1 %	21,5 %	- 26,9 %	22,2 %
Ongelmaluottojen osuus (%)	5,8 %	7,9 %	10,5 %	9,3 %
Uusien asuntolainojen keskikorko (%)	12,2 %	13,6 %	12,74 %	11,6 %

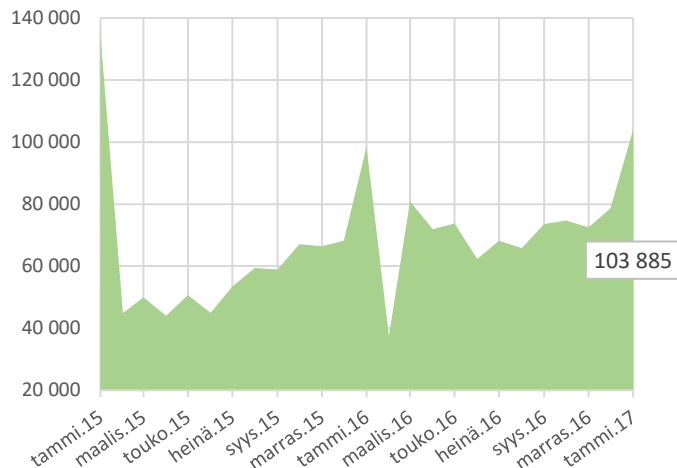
Yksityishenkilöiden pankkiluotot (Bilj. RUB)

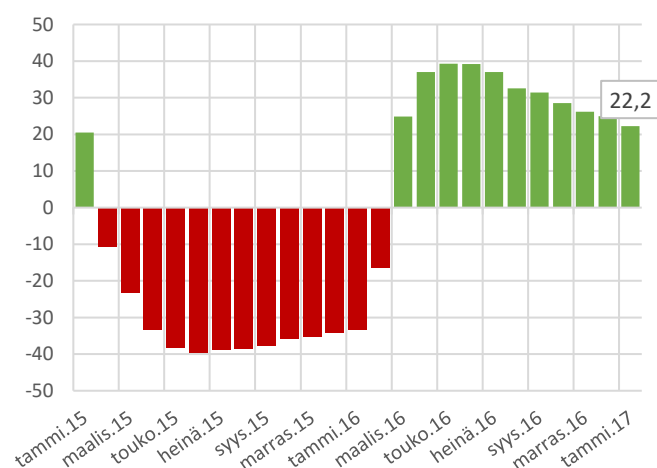
Yksityishenkilöiden pankkiluotot (% y/y)

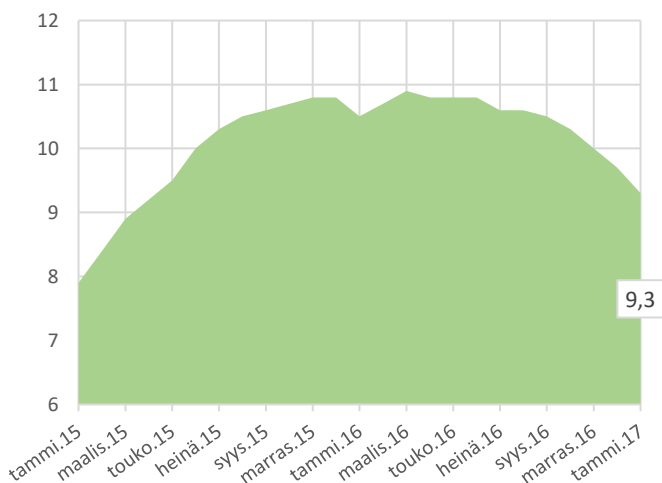
Uudet asuntolainat (kpl. / kk)

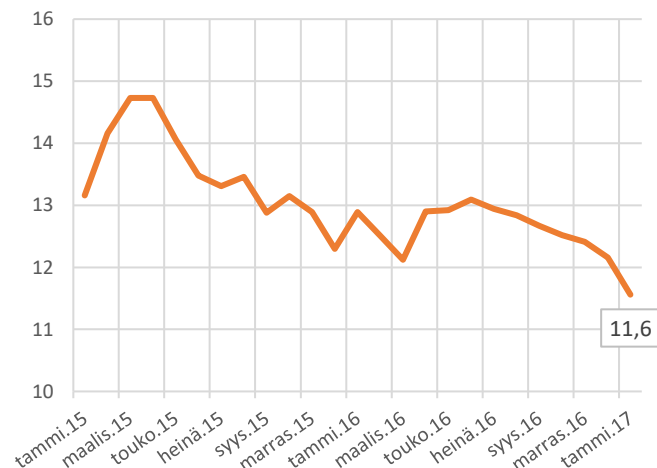
Uudet asuntolainat (% y/y)

Ongelmaluottojen osuus (%)

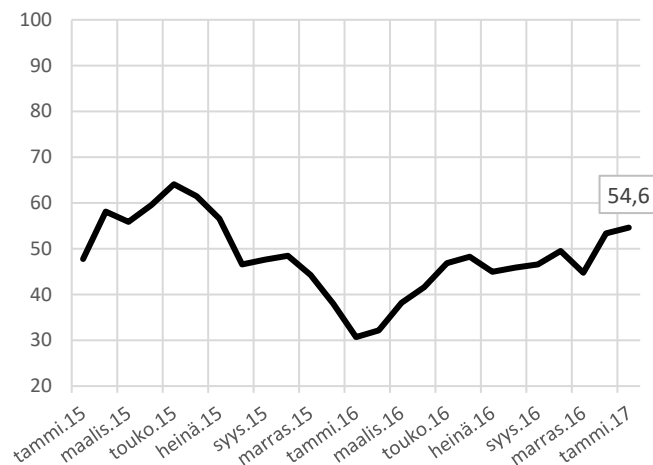
Uusien asuntolainojen keskikorko (%)

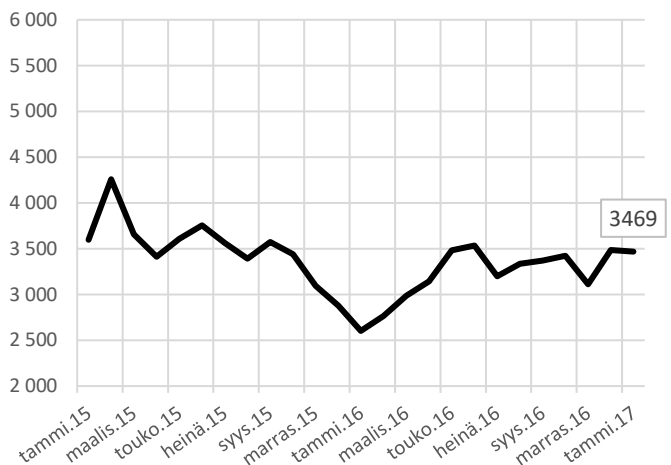
ÖLJY, RUPLA JA PÖRSSI / tammikuu 2017

	1/2014	1/2015	1/2016	1/2017
Öljyn keskihinta (Brent spot \$ / bbl)	108	48	30,7	54,6
Öljyn keskihinta (Brent spot RUB / bbl)	4 980	3 598	2 602	3 469
Ruplan keskipurssi (EUR/RUB)	46,1	75,3	84,8	63,6
Inflaatio (% y/y)	6,1 %	15 %	9,8 %	5,0 %
RTS-indeksi	1 301	737	693	1163
MICEX-indeksi	1 454	1 648	1700	2208

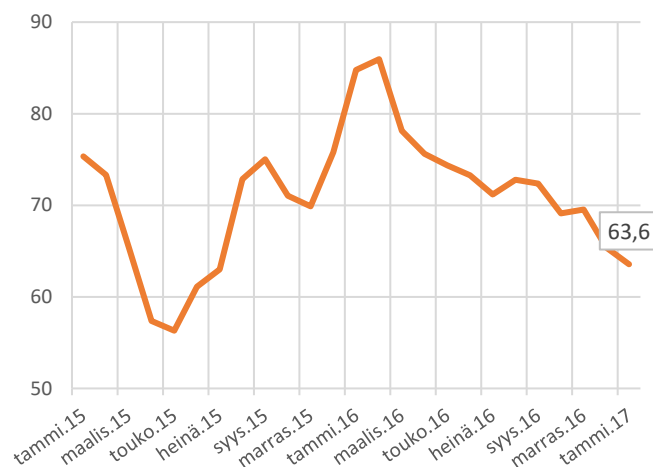
Öljyn keskihinta (Brent spot \$ / bbl)

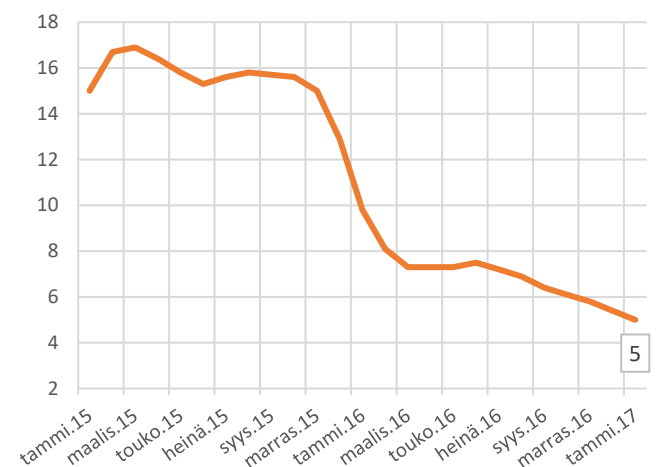
Öljyn keskihinta (Brent spot RUB / bbl)

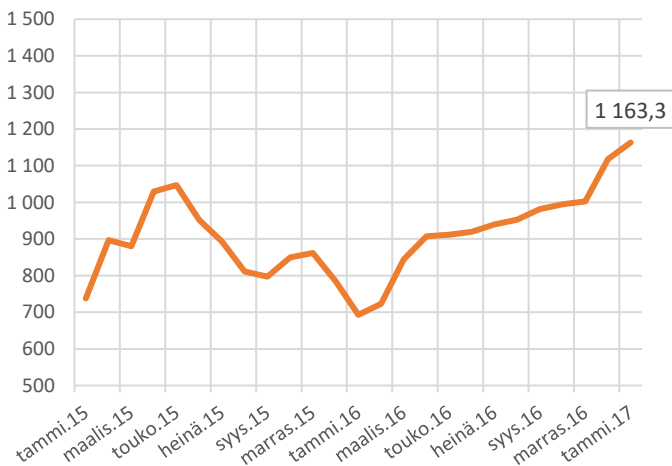
Ruplan keskipurssi (EUR/RUB)

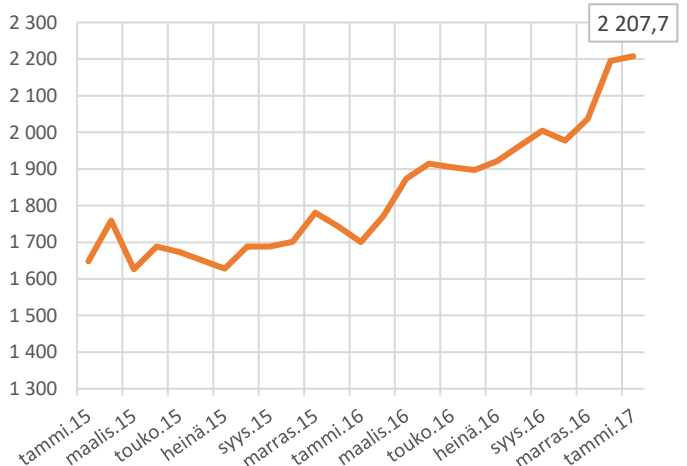
Inflaatio (% y/y)

RTS-indeksi

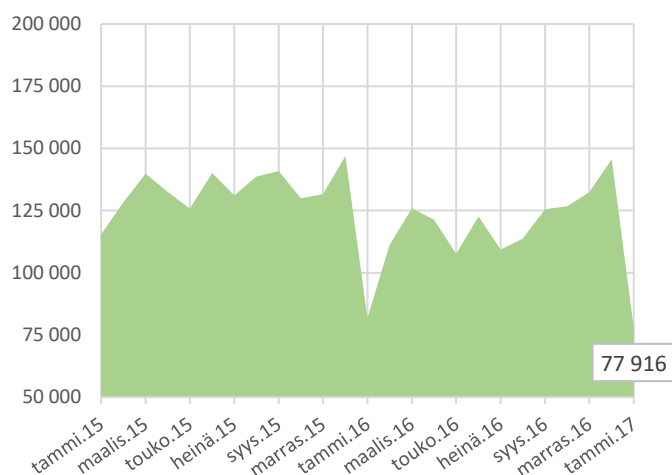
MICEX-indeksi

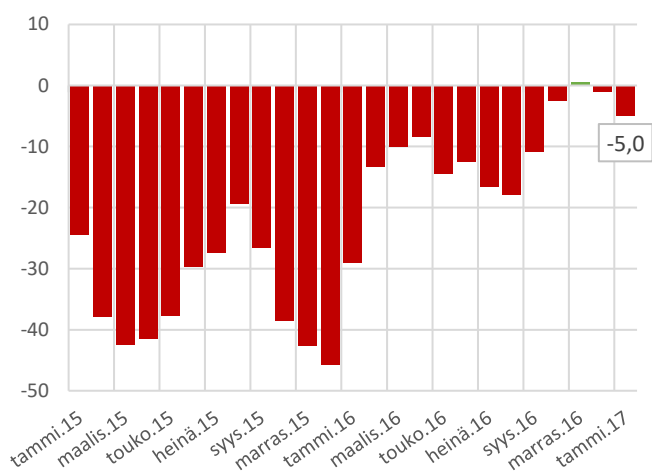
AUTOKAUPPA JA MATKAILU / tammikuu 2017

	1/2014	1/2015	1/2016	1/2017
Autokauppa (Kpl)	152 662	115 390	81 849	77 916
Autokauppa (% y/y)	-5,8 %	-24,4 %	-29,1 %	-5,0 %
Venäläisten matkat ulkomaille (% y/y)	-0,8 %	-30,9 %	-15,0 %	2,6 %
Ulkomaalaisten matkat Venäjälle (% y/y)	-0,7 %	16,0 %	3,3 %	-9,2 %
Venäläisten matkat Suomeen (milj. matkaa)	1,25	1	0,95	0,85
Venäläisten tax-free -ostokset Suomessa (YoY)		-69 %	-8 %	46 %

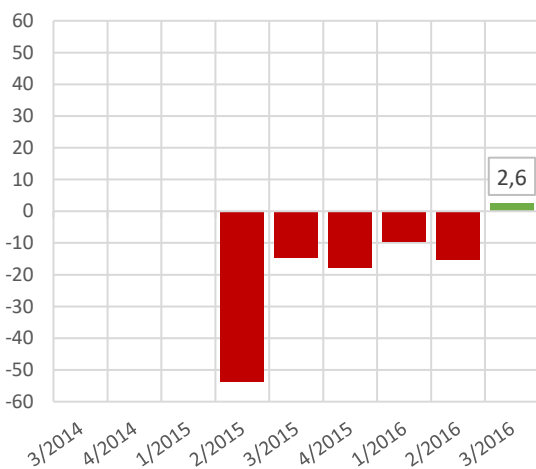
Autokauppa (Kpl)

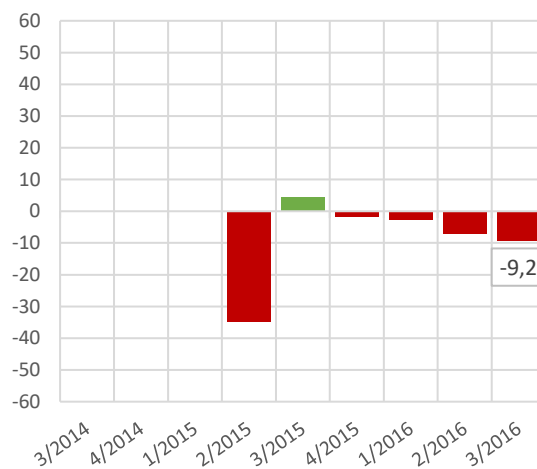
Autokauppa (% y/y)

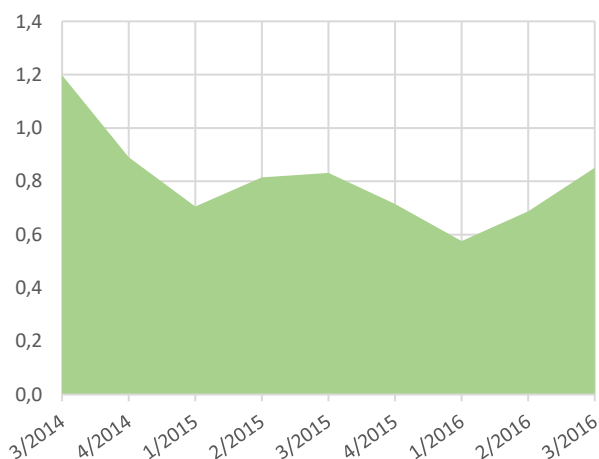
Venäläisten turistimatkat ulkomaille (% y/y)

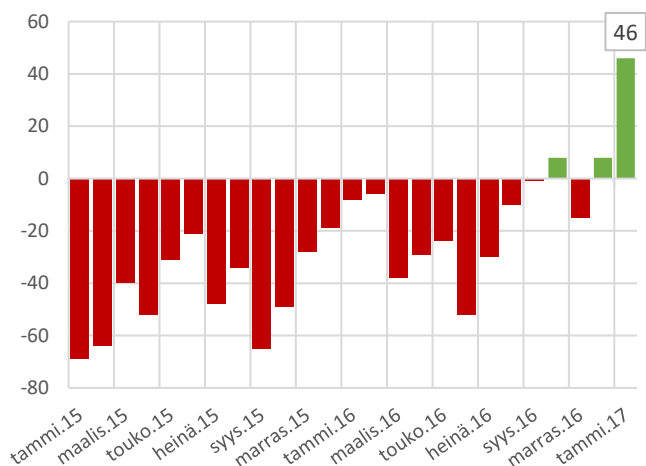
Ulkomaalaisten turistimatkat Venäjälle (% y/y)

Venäläisten turistimatkat Suomeen (milj. matkaa)

Venäläisten tax-free -ostokset Suomessa (% y/y)

Yhteystiedot

MIKKO HIETIKKO (analyysit)
East Office of Finnish Industries
+358 50 5115919
mikko.hietikko@eastoffice.fi
www.eastoffice.fi

TANELI DOBROWOLSKI (uutiset ja tilastot)
Suomalais-Venäläinen kauppakamari
+358 50 407 1984
taneli.dobrowolski@svkk.fi
www.svkk.fi